

Szukanie śladów w dawnej twierdzy Kostrzyn | Widzieć, czytać i opowiadać historię

Koperta 2 – Grupa A

Podczas dzisiejszego szukania śladów przeszłości w starym mieście Kostrzyn, dla waszej grupy ciekawe będą przede wszystkim: **Zamek, Bastion Filip, Rynek, Brama Berlińska, Plac Ćwiczeń, dawny tramwaj i Rawelin August Wilhelm**. Waszym zadaniem jest dopasować punkty na mapie tym miejscom i rozwiązać należące do nich rebusy, które na końcu utworzą hasło. Na każdym przystanku należy rozwiązać rebus. Niektóre zadania są trochę trudniejsze, wtedy znajdziecie również małą podpowiedź, która powinna pomóc wam w rozwiązaniu rebusu. Możecie oczywiście korzystać też z innych materiałów pomocniczych. Przy wielu stacjach ustawione są tablice informacyjne, a do tego na terenie twierdzy znajduje się również muzeum. Teksty, które przeczytaliście w ramach przygotowania mogą się także przydać.

A więc bawcie się dobrze przy szukaniu i odkrywaniu jak i przy odgadnięciu końcowego hasła! Punktem wyjściowym waszej grupy jest stacja 2 na planie miasta! Spróbujcie rozważyć po drodze następujące pytanie: Co widzę a czego nie?

Mała podpowiedź: Aby uzyskać hasło końcowe musicie wymienić się z drugą grupą, która będzie miała jego pozostałe litery!

Stacja 2 Rynek

(Grupa A)

Witamy na dawnym rynku starego miasta, centrum ówczesnego życia gospodarczego i waszej pierwszej stacji. Wokół kwadratowego placu mieściły się trzypiętrowe budynki o charakterze służbowym oraz mieszkalnym. Najlepsze z rodzin miasta mieszkały tutaj. Tu odbywały się także co tygodniowe targi i handel rybami. Poza tym trzy razy w roku organizowany był jarmark. Oprócz tego odbywały się tu także ważniejsze uroczystości państwowe i miejskie oraz parady Garnizonu Kostrzyńskiego. Rynek był środkiem i zarazem najważniejszym punktem miasta. Z okazji utworzenia Rzeszy Niemieckiej w 1871 roku, postawiono na rynku pomnik, którego śladów już nie widać, gdyż rynek i otaczające go budynki zostały zniszczone podczas bitwy w 1945 roku.

Z rynku prowadził od 1902 roku pierwszy tramwaj konny, który będzie wam towarzyszył również na kolejnej stacji.

Rebus: Która rocznica była świętowana tutaj w 1932 roku?

— — —

(Rozwiązanie nie ma znaczenia dla hasła końcowego.)

Stacja 4 Brama Berlińska

(Grupa A)

Do dnia dzisiejszego przetrwały z wielu miejsc twierdzy tylko Brama Berlińska i Chyżańska łącząc dziś w sobie muzeum z gastronomią. Znajdujecie się właśnie przed pierwszą z nich. Była południowo-zachodnią bramą wjazdową do miasta. Początkowo mogła być używana tylko przez pieszych, od 1903 także pojazdy, jak i tramwaj konny, mogły jej używać. Poza tym od 1925 roku funkcjonował i przejeżdżał przez nią tramwaj elektryczny, łącząc tym samym stare miasto z przedmieściem. Do 1945 roku działał tramwaj elektryczny z trzema liniami łączący stare miasto z nowym.

Wasza trasa idzie dalej w kierunku Odry.

Rebus: Jaki środek transportu rozwinął się razem z końcem tramwaju konnego w 1923 roku? Środek ten funkcjonuje nadal w wielu miastach.

Użyj drugą literę tego słowa! I umieść ją na pozycji 5. hasła końcowego.

Stacja 6 Zamek (Grupa A)

Właśnie znajdujecie się przed dawnym zamkiem w Kostrzynie. Aż trudno sobie wyobrazić jak imponujący był to kiedyś budynek o szerokości 38m i wysokości 40m. Historia tego zamku sięga daleko w XIV wiek. Przede wszystkim pod panowaniem krzyżackim był znacznie rozbudowany. Zamek należał do najważniejszych z zabudowań twierdzy. Został on prawie doszczętnie zniszczony podczas pożaru w 1758, po którym był odbudowany. Jak i wiele innych budynków miasta, tak i zamek był znacznie zniszczony podczas drugiej wojny światowej, ostatecznie został rozebrany po wysadzeniu w roku 1969. Dziś, jak widzicie, pozostały jedynie zasypane piwnice.

Po rozwiązaniu rebusu udajcie się dalej nad Odrę do stacji nr. 8.

Rebus: W 1945 r. Kostrzyn został podzielony na część polską i niemiecką. Czy wiecie, jak nazywa się niemiecka część? To ostatnia stacja kolejowa przed stacją Kostrzyn nad Odrą a z kolejnej stacji waszej gry widać przez Odrę pierwsze domy tej miejscowości.

Potrzebna będzie ostatnia litera drugiego słowa. Umieść ją na pozycji 10. i 4. hasła końcowego.

Stacja 8 Bastion Filip (Grupa A)

I tak to już znajdujecie się na przedostatniej stacji – przy Bastionie Filip. Był on południowo-wschodnią ochroną miasta. Bastion ten przeszedł w ciągu lat swego istnienia wiele przebudowań i rozbudowań, które służyły zwiększeniu ochrony. Do dzisiaj zdobi on częściowo teren twierdzy. Bastiony były jednym z elementów fortyfikacji poza np. murami twierdzy. Były one połączone ze sobą murami i otoczone fosą. Do twierdzy należały poza tym trzy raweliny, rawelin August-Wilhelm jest waszą kolejną stacją. Kiedy udacie się w jego stronę nie zapomnijcie rozglądać się na prawo i lewo, gdyż dookoła znajdują się także ciekawe miejsca starego miasta.

Rebus: Do twierdzy Kostrzyń należały również cztery forty zewnętrzne: Gorgast, Zorndorf, Tschernow i Säpzig. Która samogłoska powtarza się najczęściej w ich niemieckiej nazwie?

Rebus dodatkowy: Ta stacja pomyślana jest dla turystów. Policzcie, ile jest tu ławek. To tutaj odbędzie się ostatnia część spotkania – dyskusja z podsumowaniem.

(Rozwiązanie nie ma znaczenia dla hasła końcowego.)

Stacja 10 Rawelin August Wilhelm (Grupa A)

Rawelin August-Wilhelm został wybudowany jako ochrona bramy Chyżańskiej, przez którą właśnie przeszliście. Powstał około roku 1630 i ma kształt trójkąta. Poza rawelinem Albrecht, jest to pierwsza część zbudowana w stylu holenderskim za czasów wojny 30-letniej. Dzisiaj jest to jedyny przykład zabudowy ochronnej zewnętrznej w twierdzy kostrzyńskiej. Sama twierdza budowana była w stylu włoskim w latach 1537 – 43 i 1563 – 68. Jej budowa o formie sześcianu zakończona została w XVII wieku. Imiennik rawelinu – August Wilhelm – był jedenastym dzieckiem Króla Fryderyka Wilhelma I.

Rebus: Na czym część został nazwany ten rawelin?

Rebus dodatkowy: W jakim okresie trwała wojna 30-letnia podczas to której powstał ten rawelin?

To już ostatnia stacja. Po rozwiązaniu rebusów podzielcie między siebie stacje, które przeszliście tak, aby zaprezentować je przeciwnej grupie. Potem możecie udać się na wspólny obiad.

(Rozwiązanie nie ma znaczenia dla hasła końcowego.)